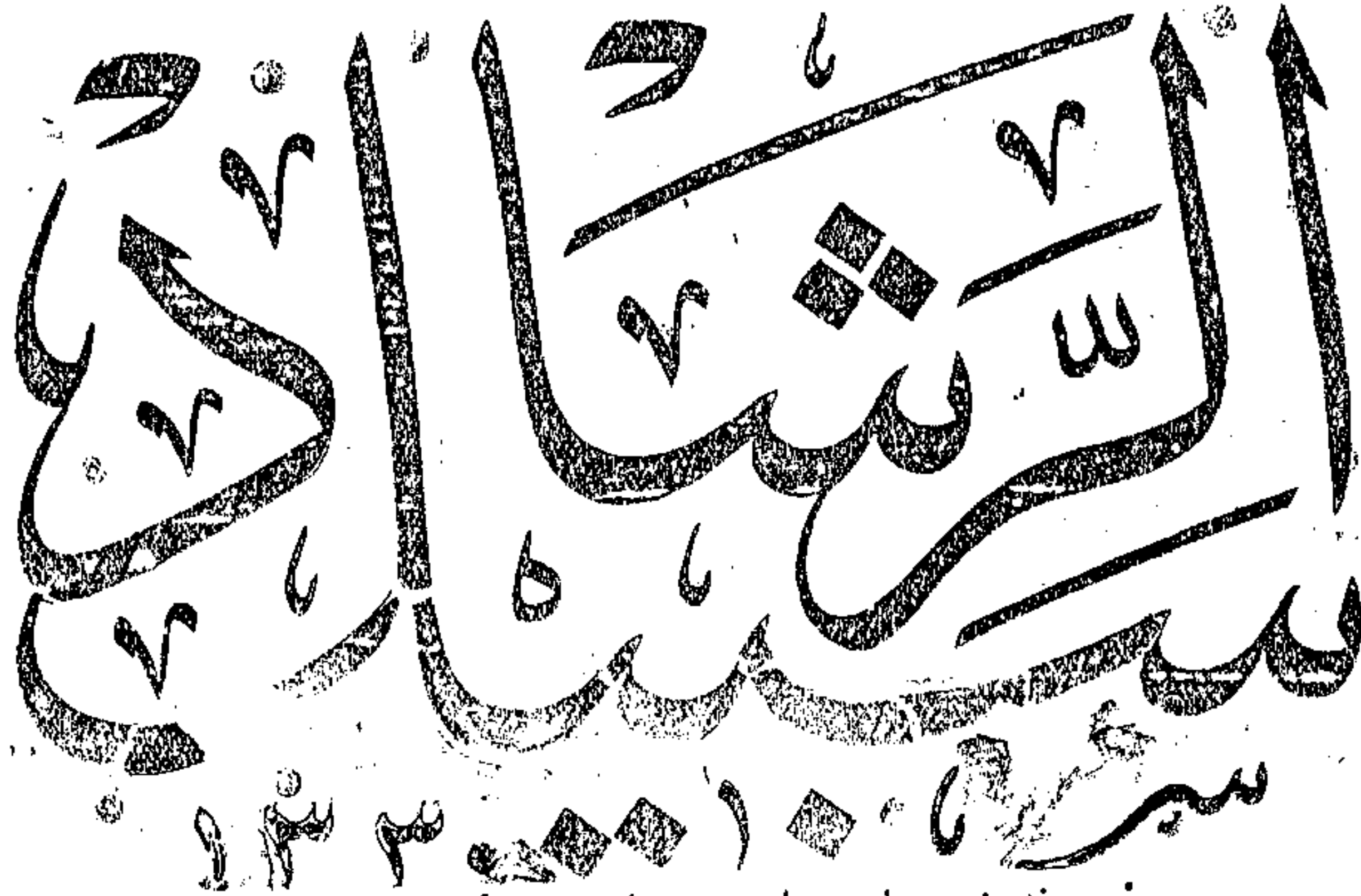

آبونه شرائطی
داخلی، خارجی هریر ایچون
سنه لکی (۲۵۰)، آتی آیانی
(۱۳۰) غروشددر.

نسخه سی ۵ غروش،
سنه لکی ۵۲ نسخه در
اداره خانه
باب عالی جاده سنده دائره مخصوصه
اخطارات
آبونه بدلی پشیندر
مسئله موافق آثار مع المنویه
قبول اولنور. درج ایدله ن
یازیر احاده اولوب، آاز

دینی، فلسفی، علمی، ادبی هفته لقی مجموعه اسلامیه در

باش محرر صاحب و مدیر مسئول

اشرف ادیب

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم محمد عاکف

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

عدد: ۳۹۲

۱۹ - جاذی الاول ۱۳۳۷

پنجشنبه

۲۰ شباط ۱۳۳۵

جلد ۱۶

اخطارات

ادرس تبدیلنده آیریجه بش
غروش کوندرملیدر

مکتوبلرک امضالری واضح
واوقوناقلی اولسی و آبونه صره
نوسروسی محتوی بولنسی لازمدر.

مالک اجنبیه ایچون آبونه
اولانلرک آدرس لرینک فرانسه
جده یازلسی رجا اولنور.

پارم کوندردیکی زمان نه به دایر
اولدیغنک واضحاً بیلدیرلسی
رجا اولنور.

بیان اولدینی اوزره هر وجود ممکنک مصدری، واجب الوجود ایدوکی برهان قاطع ایله ظاهر اولدی. شو حکم اعتباریه وجود باری، وجودلرک اقوی و اعلا سیدرکه صفات وجودیه دن بو عالی مرتبه به ملازم اولان وجود ده عقلاً تصور اولنه بیان و اطلاق مشروع اولان و نوظهور، ثبات و استقرار معنایی محتوی هر کالی حائر و مستلزمدر، الراح کاشانده منجلی اولان آثار مبرهنه سینه کوره مصدر نظام عالم اولدینی و کافه اضطرابات متخیله دن بری قاطع صورته تصریف اعماله قاهر بولندینی جهته اکتبینه ثابتدر. بناء علیه صفات واجبت نظام اولان مرتبه کانه نظر آ بو کمال و اهاب اولدینی آثار، بتون ماسوایی تنویر ایدر. شو حاله کوره جناب حقایق صفت حیانتک وجودی بداهه ثابتدر.

صفت حیات، علم و اراده صفتلری ده استلزام ایدر. زیر حیانتک وجود ده کالی اوصورتله معتبر اولور. حیانت صفت ضروری سی نظام عالمک و حکمت جهانک مصدری اولنجه هر هانگی مرتبه ده اولور ایسه اولسون محسوس بولنان آثار ظهور و استقراری اوصفتلرک کانه برهاندر. بو کمال ایله وجود واجبت انصافی لازم کلیر. بناء علیه توصیفی ممکن هر کالی حائر بولنان وجود باری ایچون حیات صفتی قاطعی الثبوت اولور.

حیات الهیه، ذوالدن مصون بولندینی ایچون او کاندیتله بر حیات اضافیه و قایه ایله علاقه دار بولنان حیات ممکناته البته تباین ایدر. حیات صفتی کمال وجودی مقتضی اولدینیه کوره ذات بارینتک بتون عوالمی محیط اولان علم و اراده صفتلریله ده متمصف اولدینی امر بامدر.

اگر وجود باریده حیات صفتی ثابت اولسه ایدی، مالک حیات کوریشان ممکنات اوندن اکل اولقی لازم کایدی. موهوب حیات اولان برشی اوکا و اهاب بولنان برشینه ترجیح اولقی شائبه سنی داعی اوله جنی و بوايه عقلک هائره قبولی خارجنده بولندینی جهته مذکور فرضیه نیک بطلانی محققدر. براز اول ابضاح اولدینی اوزره واجب الوجود حضرتلرندن حیات صفتی فصل سلب اولنه بیلیر؟

متدعی: صبیح مظهر شیخ محمد عبده

صورتله مرکب اولمی فرض اولنسه اونی ترکیب ایدن اجزائک هر بری، او اجزائک هیئت مجموعه سی اولان ذاتنه تقدم اتمی ایجاب ایدر. اجزائک هر جزئی ایسه بالضروره ذاتک هیئت مجموعه سیک غیریدر. بناء علیه جهل سیک وجودی غیرک وجودینه محتاج اولور. حالبوکه واجبت وجودی کندن اولوب شئ آخرک امانه و التحاقندن بریدر. چونکه وجود باری به تجویز ترکیب اولورسه حصول وجودی، اجزائی سائر الله انضمامیه موقوف بولندینی حکمی تضمن ایدر. آتیق واجبت وجودی کندن اولمی شان الوهیتلری جهله کالندن بولندینیه کوره او وجوده انضمامی فرض اولنیه حق ترکیباتک هر بری او وجوده داخل اولقی لازم کلیر. بو ایسه ترجیح بلا مرجح قبیله دن اولور.

واجب مرکب اولدینی کبی طول، عرض، عمق قبول ایدر اجسام مثالی قابل انقسام دکندر. زیرا بو کی عوارضدن منزله بولمی صفات کمال شانندن اولان وجود باری قسمت قبول ایتسه ایدی اولکی وجود سیک غیریه اشتغال ایدردی، یعنی الوهیت متعدد وجودلره منقسم اولقی لازم کلیردی. بر انقسام تأثیریه میدانه کن وجودلرک هیأت حاصله سی محصول قسمت اولوردی. بو ایسه وجود بارینتک عدم ویا ترکیب قبول اتمی فرضیه لرینی تولید ایدر. بو حاله او فرضیات محالدر.

حیات:

وجودک مناسی هر ته قدر عقل نزدنده بدیهی ایسه ده ظهور ایله تمثیل اتمی و آندن سوکره ثبوت و استقرار کو سترسی ماهیتی ایجابندنر.

وجودک کمال و قدرتی، شو ذکر اولنان وجود معنائک کالی، بداهتی کو سترن آثار ایله حاصل اولور.

وجود مرتبه لرندن هر بری، جنساب بارینتک معنای کالی بحث اولنان صفات وجودیه سی انوارندن بالبداهه استنباع حیات ایدر. بوندن تجرید فرض اولورسه وجود، مرتبه جه تابع اولدینی نظام حیات خارجنده کلیر. بناء علیه نفعده تجلی ایدن وجود صورتک موجودی منحصراً کندی ماهیتی ایجابی اوله رق تاقی ایدلامک فرض اولور. زیرا وجودک هر هانگی مرتبه ده بولورسه بولونسون اکلیته مثال بر قانون انشطابخشایه مقرون و خلل و تشویشدن مصون اولسیدر.

وجود مکونانده جاری اولان شو نظام و انشطام بر وجود مستمره تابع اولدینیه دلالت اتمکده بولونمی حیثیتله آنفاً اتیان اولنان معنای وجودک وجه کالیک محل اطلاق اوضح بر صورتله تیقن ایدیلیر. اگر نفعده وجود مرتبه لرندن بر مرتبه نیک بتون اشیاء مکونه به مصدر وجود اولدینی فکری تجلی ایدرسه بو وجودک آثار بدیهه سی، مراتب وجود میانشده درجه زیاده کامل، یک بیوک، یک قوتلی، یک بوکسک عنوانلری به ماضیق اولور.

دولت اسلامیه نیک بناسی

ان الله باسکم ان تؤدوا الامانات الی اهلها
واذا حکمتم بین الناس ان تحکمو بالعدل

دولت اسلامیه قرآن مبینک تلقین ایتدیکی بر دولندر، کتاب مبینک سیاسته، کتاب مبینی تفصیلی و ابضاح ایدن سنت سنیه نیک

سبیه مک دلالتی و جبهه ، ولایت اداسی واجب اولان بر امانتدر . امارت حقنده مسامک تخریج ابتدکی و انما امانه و انما يوم القيامة خزی و ندامة الامن اخذها بحقها وادی الذي عليه فيما . حدیث شریفی : وجبته امارت دنیا و امانت ، يوم قیامتده فضاحت و ندامتدر . مکرکه امانتی آلان بحق آلمش ، ادا ایتش اوله . کذا بخاریتک تخریج ابتدکی : افا ضیعت الامانة فانتظر الساعة قال کیف اضاعتها قال اذا وسد الامر الى غیره فانتظر الساعة . حدیث شریفی مقتضاستجه امورى اهلته تفویض ایتش اماناتی تأدیبه ، بالعکس امورى اهلته غیریه براتی اماناتی اضاعده . اماناتی اضاعه ایدن کیمسه دولتی اندر اسه سوق ایدر ، منافع عامه مخزل اولور .

آرتق بر موجب امر قرآنی ولی امره ، اعمال مسلمیندن هر شایکی بر عملی ، ایشلیه بیلجک اولانلرک اسلمحنه تولیه ایتک واجب اولور . « من ولی من امر المسلمین شیئاً فولى رجلاً وهو یجد من هو اصلح للمسلمین منه فقد خان الله ورسوله » حدیث شریفی : وجبته ایشی اوایشه اک زیاده صالح اولان ذاته یعنی اهلته ویرمیان کیمسه اللهده ، رسول اللهده خیانت ایتش اولور ، دیگر بر روایت کوره بر جماعت ایچنده خشنودی عمومی ده دارفق وار ایکن انک نادوننه تقلید امور ایدن ولی امر الله ، رسولنه ، مؤمنینه خیانت ایتش اولور . حدیث شریفی : تولیت امور حقنده ، امور حکومت حقنده التامی شدله منع ایدیور ؛ فاروق اعظم بونی تأییداً « امور مسلمیندن بر امری بینلرنده محبت و یا قرابتدن طولانی بر آدمه تولیه ایدن کیمسه الله و رسول الله ، مسلمینه خیانت ایتشدر . » دیور .

دولت اسلامی نه منسوب ، نه عجب طانیور ، هیچ بر خاطره کوکله باقیور ؛ اهلیتدن بشقه برشی آرامبور ، تولیه امور حقنده اهلی آرایسان آمری ، اقراسنی ، احباسنی ، همشهریسنی ، هم مذهبی کوزدن ، فرقه غیرتی کودن ؛ بینلرنده کی بغض و عداوتدن نانی اهل و احق اولان ذاته هر نه سبیل اولور ایسه اولسون . اهل و احق اولمیان ذاتی ترجیح ایدن ولی امری « بالیهالذین آمنوا لا یخونوا الله و الرسول و یخونوا اماناتهم و انهم تعلمون » قول منینی مقتضاستجه خان عدایدیور . دولت اسلامی ادا امانات ، مصالح عباد ، مصالح دولت ؛ تعمیر عمومی ایله اعمال مسلمین حقنده ، « الاصلح فالاصح ، الاحق فالاحق » قاعده سنه رعایت ایدیور ، یوخسه مجرد « الاسن فالاسن » الاقدم فالاقدم ، قاعده سنه التفات ایدیور . اصلح موجوددن بشقه برجهته باقیور . فرقه ، اوجاق طانیور . عرب ، ترک ، عجم ، کرد آرامبور . موجود ایچنده اوایشه صالح بر ذات بولنرسه بالطبع ، و الامثل فالامثل « قاعده سنه باقیور . مسلمانلر اره سننده اهل اراحق کیفیت او قدر جایگیر اولمشدر که « اعط القوس باریها ، جلهسی ضرب مثل اولق اوزره ایراد اولنور . بر قومک ضرب مثلاری او قومک حکمت عوامیدر .

سیاسته مربوطدر . دولت اسلامیته نک ، اوزرینه قورولش اولدینی قول مثلاری سیاست عادل ، ولایت صالحه در .

اسلامیت دولت حقنده تمامیه عصریه بر طریق تعقیب ایدر . اسلامیت صدر اسلامده بر دولت متمدنه و مستقله ایچون لازم اولان كافة اساسات کلیه و قوانین عمومییه وضع ایتشدر ؛ بواساسلر ، بو قانونلر هر عصر ایچون ، هر قوم ایچون بر دستورددر . بتون بو دستورلر ، بو قانونلر دساتیر محکمه ، قوانین مؤیددر . هیچ بر وجهه قانون عقوله معارض اولماز ، هیچ بر قانون اجتماعی و مدنی ایله هدم اولنماز . انبقر ایجابات عصریه کوره تطبیق اولنور . تطبیق بشقه ، قانون ینه بشقه در .

دولت اسلامیته عصر حاضرده حق اولق اوزره قبول اولنان شکل حکومتک محاسنی تمامیه آلمش ، بالکنز آکا بر آد طاقماش ؛ شکه دکل ، اساسه اهتمام ایتشدر . بزى هر وقت الفاظ ، ظواهر ، اشکال آحادیر ، عادتا بزه بر طوذاقی اولور .

عدالت نامی آلتنده ظلم ، مشروطیت و مشورت نامی آلتنده استبداد و مطلقیت ، حیت نامی آلتنده منافع خسیسه ، مساوات نامی آلتنده مساواتلر ، حق نامی آلتنده حق منلرک هر هر صرده کورولش و کورلمکده بولونمشدر .

لفظها و نامها شد دام ما ... لفظ شیرین آب ریک هر ماست بر دولت مبدلری حقنده الیوم درمیان اولنان نظریات جدیده قرآن مبینک اراهه ابتدکی نظریاتدن فضل بر شئی افاده ایتز . بو نقطه ایضاح ایچون کتاب مبینک ، فاسفه جدیدک اساس دولت حقنده کی نظریه لرینی بیان ایدلم .

مقاله منک بالاسنی توشیح ایتدیکنز آیت کریمه فتح مکة اثنا سنه نه شبیه دن لسلام اولنان کعبه اناخنارلرینک ینه نه ، شبیه به افاده اولونمسی حقنده - ولایه مسلمینه و یاخود عموم ناسه خطاباً - شرف نازل اولمشدر .

سبک خاص اولسی حکمک عمومیه منافی اولمذیقندن آیت جلیله حضرت علی المرتضی و زید بن اسلمه کوره ولایه مسلمینه ، حضرت ابن مسعود و ابن عباس و ابی بن کعبه کوره بتون ناسه خطایدر . آیت کریمه قول راجع اوزره ولایه امور حقنده شرف نازل اولقله ولایه امور ، مأمورین حکومت اماناتی اهل اولانلرک الله بر اقره لرینی ، بین الناس اجرای احکام ایتدکلی زمان عدل ایله حکم ایتدکلی امر ایدیور . ایشه بویکی مبدأ سیاست عادل و ولایت صالحه نک اصلیدره منشأدر ، طویلانوب بر کدیکی شی در . ارتق اداء امانات و عدل ایله حکم ، دولت اسلامیته نک ، قرآن مبینک تلقین ایلدیکی حکومت اسلامیته نک ایکی اساسی اولش اولور .

اراد امانات . - امانات ایکی نوعدر : ولایات ، اموال . سنت

سقوطی زمانسده قوای حربیه تدارك ایدمرك جهاده استمداد واجب اولور ، زیرا واجب آنحق واجب ایله تمام اولور .

ولایت امانت اولدینی کی دیون حقنده شرفنازل اولان « قلیود الذی اوتمن امانته » نظم جلیلی موجبجه اموالده امانتدر . بوحکمده اعیان ردیون خاصه و عامه داخل در ، حفظ اموال شریعت هرای احمدیه نك احکام عملیه حقنده تعقیب ایلدیکی مقاصد خمسهنك بری در ، بولا مبنی غصب ، سرقت و خیانت و امثالی کی مظالمی صاحب مشرورعلربنه اعاده ایتك واجب اولور . « ان الله قد اعطى كل ذي حق حقه » حدیث شریفی موجبجه جناب حق حق صاحبنه و پرپر ، حدیث شریفك حكم مالیه هم ولانه ، هم رعبیه شامل اولغله هربری اوزرپنه دیکربنه اداسی واجب اولان شیئی ادا ایتك واجب اولور . رعبیه مستحق اولمدقلمری اموالی و لاتدن ایستیه منزل ، یوقسه و منهم من یلزمك فی الصدقات فان اعطوا منها رضوا وان لم یعطوا منها اذاهم بمخطون ، نظم جلیلنك حکمنده داخل اولور . بونك کی ولایه اموالده قسمت اموال خصوصسندده کندی مال و ملکی کی هواسنه تابع اوله ماز ، اموالی ایستیه کی صرف ایدم من . چونك ولایه اموال (مالیه ناظرلری) اماندر ، نواید ، و کلادر ، یوقسه مالک و متصرف دکلدر ، شه کیم رسول اکرم افندمن و انما انا قاسم اضع حیث امرت ، بیور مشلدر . قسمت اموال اراده ، مالیه ناظرینك کیفنه تابع اوله ماز . . .

• •

عمل ایدمركم . — دولت اسلامیه عدلی علی السویه اهرایدیور ، « ولا یجزمکم شأن قوم علی ان لا عدلوا » نظم جلیلی بفض و عدالت ایستیکمن بر قوم حقنده بیه عدالت ایفا ایتامکله یزی و بالذکر تحذیر ایدیور . عدالتی منسوبلره ، محبلره ، همشهریلره ، فرقهیه کبرلره ، اوجاقدن بیتشانلره حصر ایتبور ، بتون ناسه تشمیل ایدیور . عدالت اسلامیتك ان الاساسیدر ، بشون احکام شرعیه نك ، مناسیدر ؛ عدالتی تمامیه کافل اولان دولت دولت اسلامیه در . عدالتی ایفا ایتیمان ، ظلمی اعتیاد ایدن حکومت حکومت اسلامیه دکلدر . صدر اسلامده کی فتوحات جلیله مناسی عدالتدر ، حکومتی پایدار ایدن عدالتدر . « و کم اهلکنا من قرية كانت ظالمة و الشاننا بعدها قوماً آخرین » نظم جلیلی ، « ان الله ینصر الدولة العادلة و ان كانت کافرة و لا ینصر الدولة الظالمة و ان كانت مؤمنة » ارمینی موجبجه ، جناب حق دولت عادلیه نصرت ایدر ، دولت ظالمن نصرت الهیه مندن محروم بر ایدر ، دولت عدالتیه پایدار اولور . یوقسه قوری بر ایمان دولتی پایدار ایتمز . سیوطی نك جامع صغیرده نقل ایستیکم « اذا ظلم اهل الذمة كانت الدولة دولة المدوم » حدیث شریفی موجبجه اهل ذمه ، تبعه غیر مسلمیه و یابو حکمنده اولان معاهد و مستأمنه ظلم ایدن دولت دولت هدودر ،

ولایتك « ان خیر من استأجرت القوی الامین — انك اليوم لدنیا مکین امین » نظم جلیلی موجبجه ایکی رکنی واردر . قوت ، امانت . هرولایتده قوت ولایت کوره مختلف اولور : مثلاً امارت حربده قوت شجاعت قلبه ، انواع قتاله قدرته ، تدابیر حربیه ده تجربیه ، بین الناس اجرای حکم ایتك خصوصسندده قوت علمه ، تنفیذ احکامه قدرته راجع اولور . فقط امانت و فلا تخشوا الناس و اخشونی و لا تشترؤا ، بایانی ثمناً قلیلاً » نظم جلیلی موجبجه خشیه الله ، خشیه الناسی ترکه . آیات الهیه بی ثمن قلیل ایله هدم اشترایه راجع اولور . امین اولان ولی امر وظیفه مودوعه سندده الاهدن بشقه هیچ بر ذاندن قورقمن ، وجداننه تابع اولور ؛ ناسدن ، متنفذاندن اصلاً چکمنز : احکام شرعیه بی حظوظ دنیا مقابلنده اهل ایلز .

فی الواقع قوت و امانتك ایکیسی بردن پك آز کیمسه لده اجتماع ایدر ایسه ده ینه هرولایتده اوولایت کوره اصلح آرامق واجب اولور ، برولایت حقنده امانتی اعظم اولان ذات بولسه او ولایت ، انفع اولان ، ضرری اقل اولان ذات قدیم اولنور . مثلاً امارت حربده — فاجر اولسه ده — قوه شجیع اولان ذات — امین اولسه ده — ضعیف عاجز اولان ذات قدیم اولنور . شه کیم احمد بن حنبله بری قوی فاجر ، دیکری ضعیف صالح ارلان ایکی قوماندان حقنده « هانکیسبله خزا اولنور ؟ » دیه سؤال اولونمش ، حضرت امام « فاجر قوی نك قوتی مسلمانلره ، فجوری نفسنه ؛ صالح ضعیفك ضعیفی ایسه مسلمانلره ، صلاحی ده نفسنه طائد اولور ، قوی فاجر معیتده خزایه کیدیلیر ، دیمش ایدی . بر حدیث شریفده « ان الله یؤید هذا الدین بالرجل الفاجر . » بیورلدینی کی دیکر روایتده « قوم لا ینالونهم » وارد اولمشدر . حضرت پیغمبر علیه الصلاة والسلام حضرت خالد بن الولیدی — بهضا کندوسندن صادر اولان بعض عملی خوش کورمدیکی حلاله — شرف اسلام ایله مشرف اولدینی کوندن بری امیر حرب تعیین ایلشدر ، حضرت خالدن امانت و صدقه اصلح اولان حضرت ابوذر الغفاری بی امارت و ولایتدن نهی بیور مشلر ایدی . چونک ایدر ضعیف ، خالد قوی ایدی . رضی الله عنهما .

الحاصل دولت اسلامیه یا مصلحت خالصیه ، هیچ برکونا فساد و شر بولونمیان مصلحته ؛ یا خود مصلحت راجعه به ، فساد و شری آزا اولان مصلحته بناء امورئ تولیه ایدر . ولایت قوت محتاج ایسه قوی اولانی ، امانته محتاج ایسه امین اولانی قدیم ایدر . از جمله اموالی حفظ و امثالنده امین ، اموالی استخراج و امثالنده قوی اولان ذات قدیم اولنور . آنحق ضرورته بناء اهل اولیان کیمسه اصلح موجود ایسه بولا تولیه امور جائز اولور ، بونکله برابر اصلاح احواله سهی ایتك ده واجب اولور ، تا که ناسه الزم اولان امور ولایات و امارات و سائر کاله بولسون ؛ شه کیم زوکورت اولان کیمسه نك بورجنی ایفایه سهی ایتسی واجب اولدینی کی عجزدن طولانی جهاده

بشرہ تشیع ایدیور، بالکیز افرادہ حصر ایدیور . هیچ برخاطرہ، کوکلہ باقیور، مدنیت جدیدہ تک کمال حرارتہ مدافعہ ابتدائی عدالتی جوق کریدہ باقیور .

ایکجی اساسہ کلنچہ بواساس قرآن مینک تلقین ایدیور اساسہ اسماء توافقی ایدیور ایسہدہ بواساس : ایشی اہلنہ تفویض اساسندن فضہ هیچ برشی افادہ ایدیور، اولنہ قدر جامعہ دکادر . امور اہلنہ تودیع اولندی بین الناس اختلاط قولابیشیر، معارف انکشاف ایدر، امانات عمومیه، دہا نہ کی منافع عامہ وار ایسہ ہدیہ تہیہ اولور، اماناتی اضاعہ ایدن کافہ منافع عامہ بی اخلاص ایدر . آفاق دولت قالمز، برہج و مرج حاصل اولورده حدیث شریف موجبہ قبائمتہ انتظار اولور، منفعت عامہ تک قلم طاشی ایشی اہلنہ تودیع ایتکدر .

اساساً شریعت مطہرہ مصلحت عباد اساسنہ بنا قلمقدر، کافہ حقوقی حق صاحبہ، کافہ مظلومی صاحب مشروعہ اعطا وادادہ ایدن قسمت اموالہ اسرارادہ واختیارہ - حتی نبی ذیشانک بیلہ اختیارینہ - کورہ حرکتی امر ایتیوب آنجوق بر موجب امر الہی حرکتی امر ایدن، تولیہ امورده « الاصلح فالاصح » قاعدہ سنی عمدہ ایدپان بر اساس ہر حالہ منفعت عامہ اساسندن دہا شامل، دہا جامع، دہا نافع در . ہانکی حکیم اولورسہ اولسون « ایشی اہلنہ تفویض » اساسندن دہا ابی بر اساس سوبیلہ مہجکدر .

دولتک اساسلری اراہ ایدن آیت جلیلہ تک عقبنہ - اوامر ونواہی سائرہ عقبنہ ذکر اولمیان - « نمایمظکم بہ » نظم جلیل ابراد اولنیور، اوت انسان بتون احتیاجانی آنجوق جمیت الہ تأمین ایدر؛ جمیتسز فرداً ونوعاً ادامہ حیات ایدہ من، افرادک حقوقی، محرومک منافعی حایہ مقصدیلہ تشکیل ایدن برجمیتہ ہرآن محتاجدر . بوبلہ بر جمیتک بناسنی کوسقرن بر موعظہ الحق انسان ایچون الک کوزل بر موعظہ در .

حکیم متعک دہا صوکرہ « عدل الہ حکمریکزی ایشیدر، قادیہ امانات الہ حکمریکزی کوربر، مآلندہ اولان نظم جلیل الہ بواہی اساسک ہرآن مراقبہ الہیہدہ بولوندیغی خبر ویریور . دیمک اولیورکہ دولت اسلامیہ تک ایکی اساسی ہرآن رب العالمین طرفندن تحت مراقبہدہ بولنیور . ایستہ دولت اسلامیہ تک بناسنی .

الہی نہ بیوک پیغمبر کوندرمش سہن ا ومارسلناک الارحۃ للعالمین

دارالحکمۃ الاسلامیہ اعضاسندن
ازمیرلی

اسماءیل حق

دولت عدوک مدتی یک آز دوام ایدر : یاظلم قالقار ویاظلم دولتی دہ، ملتی دہ قہر ایدر، بتون مملکتی خراب ایدر .

الملك یبقی بعدل واحسان ولا یبقی بظلم وایمان
عادل منصور، ظالم مقہوردر . امام احمدک مسنددہ تخریج ابتدائی « احب الخلق الی اللہ امام عادل وایضہم الیہ امام جائز » حدیث شریفی منطوقنچہ عند باریدہ الک سوکلی کیمسہ سلطان عادل، الہ مبعوض اولان کیمسہ سلطان ظالمدر . بر اثرده روایت اولندیغی وجہہ سلطان عادلک برکونی الشمس سنہ عبادتن افضلدر . ظلمہ، اعوان ظلمہ یوم عبادہ ثابت شدید جزایہ جاریلہ جقدر . ظالمہ قلم آجان، دیوبنتہ لیف قویان دہ اعوان ظلمہ دندر . « ومن یأمر بالعدل فهو علی صراط مستقیم » نظم کریمی وجہہ عدل وحقانیتی امر ایدن کیمسہ طوغری بولده بولور .

صدر اسلامدہ تاریخ ظلمدہ بز دہا مثلی کورلمیان، مسلم وغیر مسلمہ نعمت عدالتی تعمیم ایدن بر دولت اسلامیہ قورلمش ایدی، بروالینک حقسزلنہ قارشو پیغمبر مزک حفیدی حضرت حسین « واللہ العظیم اگر عدالتدہ بولونمز ایسہک المدہ قلنج اولدیغی حالہ مسجد رسول اللہدہ قیام ایدرم » سوزنی صرف ایتش ایدی، احقاق حق بولندہ برنجی خلیفہ حضرت صدیق اعظمک حفیدی حضرت عبداللہ ابن الزبیر نفسی فدا ایدرک « بالانصاف، یا اولوم » نداسندہ بولونمش ایدی . ظلماً اخذ اولنان اموالی صاحب مشروعیتہ رد وادادہ بابتدہ دیوان المظالمہ تشکیل ایتشدی . دیوان المظالمہ الیلردن، غایبدرن، مأمورلردن، شہزادہ لردن، امیر زامہ لردن، متغذیان بلدہ دن، خلاصہ بیوک وکوچک ہرکیمدن اولورایسہ اولسون نظم حال ایدن بیچارگانک مرجعی ایدی . دیوان مظالمہ خلیفہ سابقک غضب ابتدائی اراضی صاحب مشروعہ تضمینات الہ برابر وادادہ اولونمش ایدی، مظالم رعایا خصوصندہ دولت اسلامیہ قدر ہمت کوسقرن بر دولت شدیدی بہ قدر کورلما مشدر .

۲

فرانسز فلسفہ مؤلفلرند امیل بوواراق کتابندہ شو سوزلری صرف ایدیور : دولت افرادک حقوقی، محرومک منافعی حایہ مقصدیلہ تشکیل ایتش برجمیتدر . . . دولت عدالتی تمثیل ایتکک اہالی تک ہر برینہ کافہ حقوقنہ امین بر صورتدہ مظہریشلری تأمین ایدر . منفعت عامہ بی تمثیل ایتککدہ بولر، قنالر، پوستملر کی وسائط الہ اختلاطی تسہیل ایتکک، معارف انکشاف ایتدیرمک، امانات عمومیه وسائرہ کی منافع عامہ بی تہیہ ایدر .

کوریلورکہ دیزون اقامہ میسہ درہ کتوری وفلسفہ مدرسی اولان بر ذات اون دور عصر صکرہ دولت ایچون ینہ ایکی اساس کوسقرنیور : عدالت، منفعت عامہ . قرآن مبین دہ ایکی اساس بیان ایدیور : ایشی اہلنہ تودیع، عدالت . بواہی اساسندن بری قرآن مینک تلقین ابتدائی اساسہ توافقی ایدیور . آنجوق قرآن مبین عدالتی بتون